

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia 01 października 2010 r.

**Pan
Jerzy Koziński
Starosta Zwoleński**

LWA-4101-11-04/2010
P/10/125

WYSTAPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Zwoleń, zwanym dalej „Starostwem”, kontrolę w zakresie realizacji przez Starostę zadań dotyczących gospodarki leśnej w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa, w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 30 czerwca 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 17 września 2010 r. – Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia realizację zadań przez Starostę w skontrolowanym zakresie w latach 2007-2010 (I półrocze).

Podstawą pozytywnej oceny była:

- prawidłowa organizacja wewnętrzna Starostwa zapewniająca realizację zadań dotyczących gospodarki leśnej w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa,
- właściwe wykonywanie zadań w zakresie oceny udatności upraw leśnych.

Nieprawidłowości dotyczyły:

- nie wydanie decyzji dla właścicieli lasów o powierzchni do 10 ha dotyczących zadań z zakresu gospodarki leśnej w oparciu o inwentaryzację stanu lasu,

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

- nieterminowe wydawania decyzji administracyjnych po ocenie udatności upraw leśnych,
- nie dokonanie sprawdzenia realizacji wydanych decyzji,

1. Według stanu na dzień 30 czerwca 2010 r. powierzchnia gruntów lasów niepaństwowych w powiecie zwoleńskim wynosiła 4965 ha. Nie zmieniła się ona w porównaniu ze stanem na koniec 2009 r., natomiast była większa o 45 ha w odniesieniu do 2008 r. i o 57 ha do 2007r. Lasy niepaństwowe w całości były nadzorowane przez powołane do realizacji tego tego zadania służby powiatowe. Wydatki (głównie wynagrodzenia z pochodnymi i zwrot kosztów z tytułu używania pojazdów) poniesione przez Starostwo w związku ze sprawowanym nadzorem nad lasami niepaństwowymi kształtowały się na poziomie od 94 430,03 zł w 2007 r. (20,27 zł w przeliczeniu na 1 ha powierzchni leśnej), 94 307 zł w 2008 r. (19, 17 zł na 1 ha) do 209 990,02 zł w 2009 r. (42,29 zł na 1 ha), a w 2010 r. do 30 czerwca wyniosły 55 266,09 zł (11,16 zł na 1 ha).

W badanym okresie nie wpłynęła żadna skarga dotycząca problematyki lasów niepaństwowych. Działalność Starosty w zakresie objętym kontrolą nie była przedmiotem badań audytu, kontroli wewnętrznej jak również kontroli zewnętrznej.

2. Wyniki kontroli wykazały, że Starosta Zwoleński nie doprowadził na dzień 30 czerwca 2010 r. do usunięcia rozbieżności dotyczących danych o powierzchni lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Według danych znajdujących się w rejestrach prowadzonych przez Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Nieruchomości powierzchnia leśna lasów niepaństwowych wynosiła 4965 ha, natomiast według Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa i Ochrony Środowiska (W R L i O Ś) powierzchnia tych lasów wynosiła 4951 ha, tj. o 14 ha mniej.

3. Według zapisów zawartych w Regulaminie Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Zwoleniu, zadania w zakresie gospodarki leśnej w lasach niepaństwowych powierzono W R L i O Ś Starostwa Powiatowego w Zwoleniu. Starosta Zwoleński działając na podstawie art. 38 ust 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym², z dniem 4 stycznia oraz 1 lipca 1999 r. upoważnił Naczelnika W R L i O Ś do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń. W Wydziale zatrudniano dwóch pracowników na stanowiskach inspektorów nadzoru nad lasami niepaństwowymi (w tym jeden z wykształcenie wyższym z zakresu leśnictwa, a drugi – technik leśnik), którym powierzono obowiązki dotyczące gospodarki leśnej w lasach niepaństwowych.

² Dz. .U z 2001r.Nr142,poz.1592 ze zm.

Z ustaleń kontroli wynika, że w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 30 czerwca 2010 r. – Starosta Zwoleński nie sporządzał żadnych planów kontroli wewnętrznej z wyjątkiem kontroli 5 % wydatków w podległych jednostkach organizacyjnych na podstawie art.187 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych³. Również Naczelnik W R L i OŚ nie sporządzał w ww. okresie planów kontroli wykonywania zadań z zakresu gospodarki leśnej w lasach niepaństwowych.

4. Zastrzeżenia NIK dotyczą nie wydania przez Starostę decyzji dla właścicieli lasów rozdrobnionych o powierzchni do 10 ha. określających zadania z zakresu gospodarki leśnej ustalonych na podstawie inwentaryzacji stanu lasu. Obowiązek wydawania takich decyzji wynikał z art. 19 ust 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach⁴.

5. W latach objętych kontrolą Starosta Zwoleński na podstawie art. 24 ustawy o lasach wydał 27 decyzji administracyjnych nakazujących właścicielom należycie wykonywanie obowiązków określonych w art. 9 ust. 1 oraz art. 13 ust. 1 ustawy o lasach. i w aktualnych uproszczonych planach urządzenia lasu (UPUL). Starosta Zwoleński przeprowadził w badanym okresie 30 kontroli i oględzin lasów (38,39 ha) wykonywania przez właścicieli obowiązków i zadań wynikających w zakresie zapobiegania pożarom leśnym; zapobiegania, wykrywania i zwalczania organizmów szkodliwych; ochrony gleb i wód leśnych; zachowania, odnawiania i przebudowy roślinności leśnej (upraw leśnych), prowadzenia działań pielęgnacyjnych w lasach oraz racjonalnego użytkowania lasów. Zastrzeżenia NIK dotyczą nie przeprowadzenia kontroli sposobu realizacji nakazów zawartych w decyzjach nr 2 i 13 wydanych w roku 2007 właścicielom lasów nie wywiązujących się z obowiązku ochrony lasu. Według naczelnika W. R. L .i O Ś „zostanie to wykonane we wrześniu 2010 r .po zakończeniu kontroli”.

6. Zdaniem NIK Starosta nie posiadał bieżącej oceny stanu lasów w Powiecie na co wskazały wyniki oględzin przeprowadzone przez kontrolera NIK z udziałem specjalistów z dziedziny leśnictwa dokonane na 30 nieruchomościach (działek) gruntowych – lasów niepaństwowych o łącznej powierzchni 32,28 ha. Oględziny nie wykazały rażących nieprawidłowości w zakresie stanu zdrowotnego i sanitarnego lasów, w zakresie pielęgnacji upraw leśnych oraz nie wykazały zagrożeń ze strony czynników abiotycznych, biotycznych i antropologicznych. W wyniku ww. oględzin Starosta Zwoleński działając na podstawie art. 13 ustawy oraz art. 9 pkt 1 i 2 o lasach wydał decyzje administracyjne nakazujące sześciu właścicielom lasów

³Dz. U. Nr 249, poz. 2104.

⁴Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz.435 ze zm.

(10,13 % powierzchni lasów objętych oględzinami 3,27 ha) usunięcie drzew szkodliwych oraz wykonanie czynności pielęgnacyjnych.

7. NIK pozytywnie ocenia działania Starosty Zwoleńskiego w zakresie uaktualniania UPUL dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Ustalono, że Starosta Zwoleński należycie wywiązywał się z obowiązku określonego w art. 21 ust. 1, pkt 2 ustawy o lasach – zlecając opracowanie UPUL dla powierzchni lasów niepaństwowych nie posiadających tych planów na terenie powiatu zwoleńskiego. W okresie od 1 stycznia 2007 do 30 czerwca 2010 r., przewidziano środki na realizację tych zadań w kwocie 146 000 zł. W badanych latach również wykorzystano do tego celu również dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie 52 679,36 zł. Wyboru wykonawców na opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu dokonano według zasad i trybu określonego w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo zamówień publicznych⁵. Według stanu na 30 czerwca 2010 r. (danych W R L i O Ś) na terenie powiatu znajdowało się 4951 ha lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa, z czego UPUL aktualnymi od 1 stycznia 2010 r., objęto lasy niepaństwowe o powierzchni 3565 ha (71,80 %). Dla pozostałych lasów o powierzchni 1400 ha (28,20 %), położonych głównie w gminie Przylęg (1386 ha) Starosta Zwoleński nie posiada aktualnej dokumentacji urządzeniowej, dla której termin jej ważności upłynął z dniem 31 grudnia 2008 r.

8. NIK pozytywnie ocenia, działania Starosty Zwoleńskiego w zakresie oceny udatności upraw leśnych prowadzonych na terenie Starostwa. Ustalono, że Starosta posiadał pełne informacje uzyskane w Mazowieckim Oddziale Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o właścicielach, którzy w latach 2004 – 2007 dokonali zalesienia działek rolnych na terenie powiatu zwoleńskiego. Z danych tych wynika, że na terenie Powiatu zalesiono łącznie 31 działek w roku 2005 r. NIK pozytywnie ocenia wykonywanie przekwalifikowania upraw uznanych za udane tj. spełniające kryteria określone w załączniku Nr 4 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętych planem rozwoju obszarów wiejskich⁶. Analiza decyzji dotyczących przekwalifikowania, nieruchomości rolnych (przekraczających 1 ha) na grunt leśny wykazała, iż Starosta zgodnie z art. 14 ust. 7 ustawy o lasach, dokonał oceny udatności upraw w czwartym roku od zalesienia gruntu rolnego. Uwagi NIK dotyczą wydania 15 decyzji administracyjnych dopiero

⁵ Dz. U. z 2010 r. nr 133, poz. 759 ze zm.

⁶ Dz. U. Nr 187, poz. 1929 ze zm

w dniu 29 marca 2009 r. pomimo przeprowadzenia oceny udatności w dniach 13 i 14 listopada 2008 r. co było sprzeczne z wymogami określonymi w art. 35 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁷.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) Wydawanie decyzji administracyjnych dotyczących przekwalifikowania gruntów rolnych na leśne w terminach określonych w kpa.
- 2) Doprowadzenie do zgodności danych dotyczących powierzchni lasów niestanowiących własności Skarby Państwa, znajdujących się w Wydziale Geodezji, Kartografii, Katastru i Nieruchomości i w Wydziale Rolnictwa i Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Zwoleniu.
- 3) Wydanie decyzji dla właścicieli lasów o powierzchni do 10 ha określających zadania z zakresu gospodarki leśnej na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji stanu lasu.
- 4) Objęcie kontrolą realizacji wszystkich wydanych decyzji dla właścicieli lasów.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK oczekuje od Pana Starosty w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania uwag, ocen i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁷ Dz. U. z 2000 r. nr 98 poz. 1071 ze zm.